

Список використаних джерел

1. Боднар В. Інклюзивне навчання як соціально-педагогічний феномен / В. Боднар // Рідна школа. – 2011. – № 3. – С. 10–14.
2. Колупаєва А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія / А. Колупаєва. – К.: Самміт-Книга, 2009. – 272 с.
3. Шевцов А. Г. Сучасні проблеми освіти і професійної реабілітації людей з вадами здоров'я / А. Г. Шевцов. – К., 2004. – 200 с.
4. Ярмошук І. Інклюзивне навчання в системі освіти / І. Ярмошук // Шлях освіти. – 2009. – № 2. – С. 24–28.

Георгій Лісниченко

ПЕРЕДУМОВИ ТА ПОЧАТКИ РОЗКВІТУ КАПЕРСТВА НА ОКЕАНСЬКИХ ПРОСТОРАХ В XVI СТ.

Період з XVI по XVIII ст. увійшов в історію як час драматичних потрясінь, руйнації традиційного сприйняття світу та видатних досягнень людства. Гуманізм і Реформація відкрили багатство людського Духу. Зародилася нова наука і способи пізнання. Відбувалося становлення європейського політичного устрою на основі «духу законів». Європа відкривала і завоювала американський та азійський світи. Ці динамічні процеси порушили спокій Європи, все прийшло в рух. Вікові традиції, соціальна ієрархія, цінності втратили непорушність. Їм на зміну приходили нові погляди і структури, і мало хто розумів якими вони будуть.

Закінчувалося Середньовіччя, настала доба Нового часу, змішуючи в процесі старі й нові зразки. Зміни Раньомодерного часу торкнулися й морського буття Європи. Почалося тотальне вторгнення континенту в океанічні простори. Переміни, що відбувалися в цей період в Європі, пов'язані з її просуванням на морях, дістали назву «морської революції». Остання нерозривно пов'язана з «військовою революцією», зі змінами в стратегії, тактиці, організації і характері воєн цього періоду [3, с. 24].

Домінантою освоєння морського простору стало прагнення європейських держав монополізувати над ним контроль. Технічне зростання провідних держав дозволяло спорудити оновлений флот, а той перетворився в могутню зброю просування державних інтересів в океані. Модернізація покінчила з відособленістю приморських територій і автономністю місцевих інтересів, з'єднавши в систему охорону національного суверенітету і необхідність захисту на морі приватних осіб. Все разом привело до ескалації насильства на морі. У XVI–XVII ст. великі держави монополізують контроль над приморськими територіями, витісняючи середньовічні торгівельно-морські союзи і купецькі республіки і переходять до проблем контролю над океанічним простором. Великі

європейські країни поступово створюють регулярний флот, здатний підкорити океан і дозволити контролювати торгівельні шляхи.

Формування євроатлантичного простору активізувало становлення в цій сфері міжнародного права. Постало питання: чий океан? Боротьба за колонії на суші продовжувалася на воді за контроль над основними шляхами. До XVI ст. на морі домінували іспанські та португальські кораблі. Ці країни мали найбільші колонії, звідки надходили прибутки, що давали їм економічну перевагу над іншими країнами. Навздогін кинулися, передусім, Англія, Голландія і Франція. Методи вони використовували різні, не завжди законні.

У боротьбі за домінування в океані, в процесі розбудови державного флоту, правителі для забезпечення своїх інтересів активно використовували приватних власників кораблів, торговців. Такі приватні особи отримали різні назви в провідних європейських державах: капери, корсари, приватири [2]. Ці приватні особи, часто пірати, з дозволу влади споряджали за свій рахунок корабель (капер, корсар, приватир) з метою захоплення торгівельних кораблів ворога, а інколи і кораблів нейтральної країни.

Від піратів їх відрізняли стосунки з державою, що видавала офіційні дозволи на їхню діяльність. На практиці різниці між піратами та каперами не було. Хіба та обставина, що капери не повинні були діяти проти кораблів чи колоній своєї держави та її союзників. Видача офіційних каперських патентів у Європі почалася в XII ст. і невдовзі стала загальною практикою.

В основі каперського права лежало природне право на помсту, відоме з давніх часів. Впродовж існування цивілізації воно трансформувалося в санкціоноване державами право на помсту стосовно певної особи чи групи осіб, які здійснили ворожі акти проти держави, її населення чи окремих осіб [4, с. 453]. Бажаючи помсти отримували від держави ліцензію на помсту. На відміну від каперського свідоцтва така ліцензія персоніфікувала об'єкт помсти [5, с. 329–241]. Здійснення помсти припиняло дію ліцензії. Чітких правил і форм не існувало.

З XIII ст. в Англії такі ліцензії на помсту стали називатися каперськими свідоцтвами, проте ще двісті років закони цієї країни пов'язували каперство і помсту. Це продовжувалося навіть тоді, коли каперам вже не потрібно було для отримання патенту доводити, що їм були нанесені персональні збитки [4, с. 212–213].

З допомогою виданих каперських патентів держава намагалася контролювати дії каперів. На початковому етапі видачі патентів уся морська здобич залишалася власникам кораблів [1, с. 349]. Цікаво, що капером вважався не лише власник корабля, а й люба особа, найнята судновласником з каперським патентом. Цим одразу скористалося чимало піратів.

Коли в XVI ст. почалися торгівельні війни між державами, одним із завдань стало знищення торгівельного флоту противника. Капери виявилися для цього найбільш придатними. Від приватира-корабля вимагалися швидкість, маневреність, непримітність, велика кількість добре озброєних людей на борту (200). Під такі умови корабель перебудовувався, утім, при потребі, на звичайному кораблі збільшувалася команда і кількість гармат [2].

У цей період з'являється шерэг блискучих каперів, особливо в Голландії та Англії. Одним із самих відомих був Френсіс Дрейк. Найбільший ворог Англії – Іспанія – так потерпала від дій Дрейка, що так і не визнала його приватирського статусу. Утім, золотий час приватирів лише наставав. XVII і XVIII ст. вважаються дослідниками вершиною розквіту піратства.

Список використаних джерел

1. Архенгольц Ф. [Иоганн Вильгельм]. История морских разбойников Средиземного моря и океана / Архенгольц Ф. – М.: Новелла, 1991. – 368 с.
2. Каперство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wiki.wargaming.net/Navу:каперство>
3. Копелев Д. Н. Раздел Океана в XVI–XVIII веках: Истоки и эволюция пиратства / Копелев Д. Н. – СПб.: КРИГА, 2013. – 736 с.
4. Рогожинский Ж. Энциклопедия пиратов / Рогожинский Ж. – М.: Вече, 1998. – 679 с.
5. Сидорченко В. Ф. Морское пиратство / Сидорченко В. Ф. – СПб.: Изд-во Санкт-Петербур. ун-та, 2004. – 400 с.

Лісова Катерина

ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНИХ УЯВЛЕНЬ ХЛОПЧИКІВ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Зростання кількості неповних сімей (неповні, функціонально-неповні сім'ї), відсутність статево-типових моделей для ідентифікації, тенденція до уніфікації статі, фемінізація дошкільної освіти (значно більше часу хлопчик проводить із представницями жіночої статі), трансформаційні процеси людства, що ставлять підвищені вимоги до представників «сильної статі», відсутність гендерної освіченості батьків негативно позначаються на становленні гендерної ідентичності хлопчика. Вивчення гендерних установок хлопчиків дошкільного віку є важливим, оскільки вони виступають основним компонентом самосвідомості та самоідентифікації дитини, без яких розвиток є неможливим. Формування гендерних